

Іншомовна галузь

2023 – 2024 навчальний рік

огляд нормативних документів

Тривалість навчального року

Відповідно до [Постанови КМУ від 28.07.2023 №782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»](#) 2023/2024 навчальний рік у закладах загальної середньої освіти триватиме з 1 вересня 2023 року до 28 червня 2024 року. Залежно від безпекової ситуації в кожній окремій адміністративно-територіальній одиниці військовим адміністраціям за участю засновників закладів загальної середньої освіти доручено забезпечити організацію початку навчального року.

Форми організації освітнього процесу

[У листі МОН від 16.08.2023 № 1/12186-23](#) визначено особливості організації нового навчального року в умовах правового режиму воєнного стану. Відповідно до рішень військових адміністрацій та засновників закладів освіти освітній процес може бути організовано за такими формами:

очна. Освітній процес в цій формі запроваджується в закладі освіти тільки в межах розрахункової місткості споруд цивільного захисту, що можуть бути використані для укриття учасників освітнього процесу в разі включення сигналу тривоги. Якщо потужності таких споруд є недостатніми, навчання може бути організовано шляхом розподілу навчального часу в межах годин (змін) упродовж дня та тижня, днів та тижнів упродовж місяця або семестру тощо;

дистанційна. Організація освітнього процесу в закладах освіти на території ведення бойових дій, тимчасово окупованих територіях тощо запроваджується наказом (розпорядженням) засновника закладу освіти за погодженням із керівником адміністрації. При дистанційному навчанні заклад освіти самостійно приймає рішення щодо зняття обмеження на максимальну кількість учнів у класі;

змішана. Ця форма передбачає поєднання різних видів занять, наприклад, практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні – у дистанційному. При цьому освітній процес у початковій школі бажано здійснювати в очній формі, враховуючи необхідність соціалізації дітей.

Дистанційне навчання

Наказами МОН від [24.02.2023 №201](#) та [від 22.03.2023 №333](#) було внесено зміни до [Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти](#). У документі оновлено категорії учнів, які мають право навчатися за дистанційною формою (як окремою формою здобуття освіти). Також педагогічним працівникам дозволено працювати в будь-якомі місці за їхнім вибором, у тому числі поза робочими приміщеннями чи територією закладу освіти.

[Наказом МОЗ від 01.08.2022 № 1371](#) внесено зміни до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, згідно з якими в умовах воєнного стану безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

1-2 класів – 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 – по 20 хвилин;

3-4 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 30 хвилин, або 4 – по 20 хвилин;

5-6 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 35 хвилин, або 4 – по 25 хвилин;

7-9 класів – 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 – по 40 хвилин, або 4 – по 30 хвилин, або 5 – по 25 хвилин;

10-11 класів – 3 навчальних занять по 45 хвилин або 4 – по 35 хвилин, або 5 – по 30 хвилин, або 6 – по 25 хвилин.

Забезпечення безперервності здобуття освіти

- Наказом [МОН від 15.05.2023 №563](#) затверджено методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні. У документі надано роз'яснення з таких питань:
 - забезпечення права на освіту учнів, які внаслідок війни вимушено знаходяться за кордоном, дітей з неконтрольованих територій, територій населених пунктів на лінії зіткнення, деокупованих територій;
 - оцінювання результатів навчання учнів;
 - зарахування учнів до школи та переведення на наступний рік навчання;
 - отримання документів про здобуття освіти.

Навчання дітей, які одночасно здобувають освіту за кордоном і в закладі освіти України

[Наказом МОН від 18.08.2023 № 1014](#) затверджено **Типову освітню програму** для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України.

Ця Програма застосовується в класах (групах) дистанційного навчання для організації вивчення окремих предметів українських освітніх програм, які не вивчаються у закордонних школах.

Типова освітня програма містить:

вимоги до осіб, які можуть здобувати освіту відповідно до цієї програми;

загальний обсяг та рекомендоване навчальне навантаження (в годинах), його розподіл між навчальними предметами за роками навчання;

типові навчальні плани для кожного рівня повної загальної середньої освіти;

перелік модельних навчальних та навчальних програм;

рекомендовані форми організації освітнього процесу;

опис інструментарію оцінювання;

додаткові години для проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальна література та навчальні програми, рекомендовані для використання в освітньому процесі

- У [лісті МОН від 14.08.2023 № 1/12038-23](#) надано переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих міністерством для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році. Переліки систематизовано за такими напрямками:
 - [початкові класи закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою;](#)
 - [5-11 класи закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою;](#)
 - [заклади загальної середньої освіти, де є класи \(групи\) з навчанням мовами національних меншин;](#)
 - [заклади загальної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами.](#)

Нормативна база, що регламентує процедуру оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти врегульовано такими нормативними документами:

ст. 17 [Закону України «Про повну загальну середню освіту»](#);

[Порядок переведення учнів \(вихованців\) закладу загальної середньої освіти до наступного класу \(зі змінами\)](#);

[Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів](#);

[Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів \(для 5 класів НУШ\)](#);

[Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів \(вихованців\) у системі загальної середньої освіти \(для 6–11 класів\)](#);

[Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти \(для 6 – 11 класів\)](#);

[Інструкція з ведення класного журналу 5-11\(12\)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів](#).

Держстандарт базової середньої освіти

Структура за зміст базової середньої освіти регулюється новим Держстандартом. Спираючись на нього, можна також визначити обсяг навчального навантаження та вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів. І саме він є базовим документом, який допоможе організувати навчальний процес в сучасній школі.

Держстандарт визначає 9 освітніх галузей, кожна з яких має:

- мету
- компетентнісний потенціал
- обов'язкові результати навчання
- орієнтир до оцінювання результатів навчання

[Огляд і розбір Держстандарту мовно-літературної освітньої галузі \(іншомовна освіта\)](#)

[Огляд і розбір Держстандарту мовно-літературної освітньої галузі \(друга іноземна мова\)](#)

Особливості викладання шкільних предметів – 2023/24

- [Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році](#)

У 2023/2024 навчальному році Міністерством освіти і науки визначено такі пріоритетні напрями освітньої діяльності закладів загальної середньої освіти:

- впровадження у 6-х класах нового Державного стандарту базової середньої освіти, спрямованого на формування в учнів ключових компетентностей і наскрізних умінь та виховання ціннісних орієнтирів;
- подолання втрат у навчанні, зумовлених тривалими карантинами та воєнним станом;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції, розвиток навичок інформаційної гігієни під час війни;
- просвіта з питань особистої безпеки;
- психологічна підтримка всіх учасників освітнього процесу.

Додаток 4

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році

МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ

ІНОЗЕМНІ МОВИ

- <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/09/04/Rekomendatsiyi.shchodo.orhanizatsiyi.osvitnoho.protsesu.04.09.2023.pdf>

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

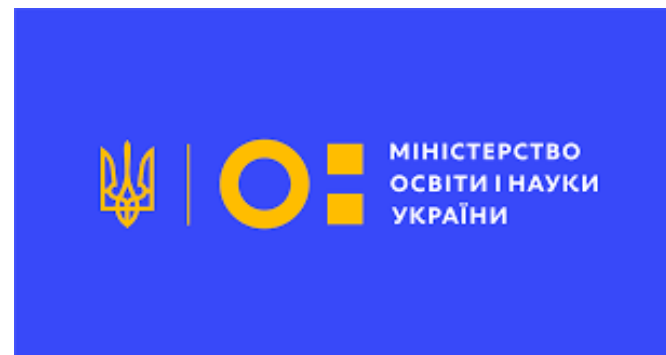
Освітній процес в умовах війни

**Рекомендації МОН
на початку 2023-2024 н.р.**

- Добірку складено за матеріалами
- <https://mon.gov.ua/ua>
- <https://osvita.ua/>
- <https://naurok.com.ua/>

Консультант КУ «ЦПР «Освітня траєкторія» ДМР
Олена КОСТЕНКО
kostenko.mmc@dhp.dniprorada.gov.ua

